

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دفترخانه شورای عالی آمایش سرزمین

اسناد آمایش ۳۱ استان کشور

مُصوب شورای عالی آمایش سرزمین ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

دسیرخاژ شوراعالی آمايش سرزمین

شورایعالی آمايش سرزمین

۳.....	سند آمايش استان گلستان.....
۳۶.....	سند آمايش استان گیلان.....
۶۹.....	سند آمايش استان سمنان.....
۹۰.....	سند آمايش استان مازندران.....
۱۲۵.....	سند آمايش استان اردبیل.....
۱۵۱.....	سند آمايش استان آذربایجان غربی.....
۱۷۵.....	سند آمايش استان آذربایجان شرقی.....
۲۰۴.....	سند آمايش استان کردستان.....
۲۳۳.....	سند آمايش استان ایلام.....
۲۵۶.....	سند آمايش استان لرستان.....
۲۸۱.....	سند آمايش استان کرمانشاه.....
۳۰۰.....	سند آمايش استان همدان.....
۳۱۹.....	سند آمايش استان چهار محال و بختیاری.....
۳۳۵.....	سند آمايش استان خوزستان.....
۳۵۷.....	سند آمايش سرزمین استان اصفهان.....
۳۹۷.....	سند آمايش استان کهگیلویه و بویراحمد.....
۴۲۶.....	سند آمايش استان فارس.....
۴۴۷.....	سند آمايش استان بوشهر.....
۴۷۸.....	سند آمايش استان قم.....
۵۰۱.....	سند آمايش استان البرز.....
۵۱۹.....	سند آمايش استان تهران.....
۵۴۳.....	سند آمايش استان قزوین.....
۵۶۷.....	سند آمايش استان مرکزی.....
۵۹۴.....	سند آمايش استان زنجان.....
۶۲۳.....	سند آمايش استان سیستان و بلوچستان.....
۶۵۴.....	سند آمايش استان یزد.....
۶۸۸.....	سند آمايش استان کرمان.....
۷۲۶.....	سند آمايش استان هرمزگان.....
۷۴۸.....	سند آمايش استان خراسان جنوبی.....
۷۸۲.....	سند آمايش استان خراسان رضوی.....
۸۱۲.....	سند آمايش استان خراسان شمالی.....

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

شورای عالی آمایش سرزمین

به استناد جزء یک بند الف ماده ۲۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور؛ شورای عالی آمایش سرزمین در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱، سند آمایش استان خراسان شمالی در افق ۱۴۱۰ را در دو قسمت راهبردی و اجرایی به شرح زیر تصویب نمود:

سند آمایش استان خراسان شمالی

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

در این سند اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

شورای عالی: شورای عالی آمایش سرزمین

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

اهداف بنیادین توسعه فضایی استان: اهداف بنیادین غایت خواست های جامعه در حوزه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی بوده که در قالب رویکرد تفکر ارزشی و مبتنی بر ارزش ها و آرمان های حاکم بر جامعه، احکام و الزامات اسناد فرادست ملی - منطقه ای، شناخت قابلیت ها و احصاء مسائل جامعه استخراج شده و مبنایی برای طراحی چشم انداز توسعه استان می باشد.

نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه ای: نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه ای مبتنی بر تحلیل روندها و گرایشات پیشین، الزامات اسناد فرادست ملی و منطقه ای و بررسی دقیق بر روی منابع، استعدادها و شایستگی های بالقوه یا بالفعل و نیز تخصص ها و مزیت های فعلی یا آتی استان در دو سطح جداگانه ملی و منطقه ای (متناسب با شعاع عملکردی هر نقش یا تخصص) شناسایی و تعریف می شود.

چشم انداز توسعه استان و مأموریت های آن: چشم انداز، تصویر آینده مطلوب و دلپذیر یک جامعه بوده که باورپذیری، شفافیت، جذابیت، یکپارچگی، جامعیت و برانگیزانندگی آن، سبب اجماع، ترغیب و جهت دهی به همه نیروهای توسعه در راستای تحقق آن می شود. چشم انداز توسعه استان مبتنی بر الزامات اسناد فرادست ملی - منطقه ای، اهداف بنیادین، عدم قطعیت های شناسایی شده، شناخت قابلیت ها و احصاء مسائل استان، دیدگاه های نخبگان و مقامات ارشد استانی و منبعث شده از نقاط لنگرگاهی (عملکردهای اصلی استان، آوازه یا برند استان و ...) در چارچوب رویکرد آینده نگاری استخراج می شود. مأموریت های توسعه استان نیز منبعث از سازوکار شناسایی اهداف بنیادین و استخراج چشم انداز، بازتاب دهنده جهت گیری ها و تخصص های توسعه استان و عرصه ها یا قلمروهای اولویت دار توسعه استان می باشد.

راهبردهای پابرجا: راهبردهای پابرجا راهبردهایی هستند که می تواند پاسخگوی آینده های متعدد ممکن باشد، بدون آن که در برخی آینده ها، موجب خسارت شدیدی شود. در سند آمایش استان، این راهبردها، راهبردهایی

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

شورای عالی آمایش سرزمین

هستند که مبتنی بر کاربست تکنیک سناریونگاری، از بیشترین پابرجایی (ثبات، کارایی و کاربردیپذیری) در تمامی سناریوهای مختلف توسعه فضایی استان و زمینه‌سازی تحقق سازمان فضایی افق توسعه یافتگی استان برخوردار هستند.

شکل بندی کلان نظام فضایی: شکل بندی کلان نظام فضایی یا همان طرح پایه آمایش استان، مبتنی بر راهبردهای پابرجا و استنتاج الزامات فضایی این راهبردها، قلمروهای اصلی و مراکز عمده زیست و فعالیت، شبکه‌های اصلی زیربنایی و کریدورهای ارتباطی و قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت و استقرار جمعیت و قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت و استقرار جمعیت استان را مشخص می نماید.

تخصص ها و اولویت های توسعه استان: تخصص های نواحی (مناطق) استان در قالب گدهای تفصیلی تر فعالیت ها و عرصه های اولویت دار توسعه در این نواحی (مناطق) در راستای شکل بندی کلان نظام فضایی طرح می گردد. **سیاست های سرزمینی توسعه بخش ها در استان:** مجموعه اقدامات و دستورالعمل های معینی که در جهت رسیدن به هدف یا اهداف مورد نظر در برنامه آمایش استان، در چارچوب های راهبردهای مشخص شده تعیین و به اجرا گذاشته می شود.

تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی: از رویهم گذاری لایه های مختلف شکل بندی الگوی استقرار فعالیت ها، الگوی نظام سکونتگاهی، الگوی نظام خدمات اجتماعی، الگوی نظام خدمات برتر، الگوی شبکه های زیربنایی به همراه لایه های پایه نظیر لایه های پهنه بندی های طبیعی، تقسیمات کشوری و ... تصویر شکل بندی سازمان فضایی استان را شکل می گیرد.

برنامه های اجرایی آمایش استان: مجموعه ای از طرح ها و پروژه های هماهنگ و هم راستا که در چارچوب یک برنامه (بخشی یا سرزمینی) شکل می گیرند و با اجرای آن ها در چارچوب جهت گیری های کلان و روش های اجرایی از پیش اندیشیده شده، هدف های برنامه آمایش استان محقق می شود.

آب قابل برنامه ریزی: سهم آب استان از منابع آب تجدید پذیر حوضه های آبریز درجه ۲ سی گانه کشور که استان یکی از ذینفعان آن حوضه آبریز بوده و یا از طریق طرح های انتقال بین حوضه ای، منابع آب به استان منتقل می شود. منابع آب قابل برنامه ریزی شامل منابع متعارف (سطحی و زیر سطحی) و منابع آب غیر متعارف (پساب و منابع آب شور و لب شور درون سرزمینی و منابع آب نمک زدایی دریا) می باشد.

ماده ۲ - سند راهبردی آمایش استان خراسان شمالی به شرح زیر است:

۱-۲- اهداف بنیادین

- ارتقای نرخ، تنوع و بهره‌وری اشتغال مولد و پایدار؛
- خروج استان از رده بندی استان های محروم و فرودست؛

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

دستگاه شورای عالی آمایش سرزمین

- توسعه ظرفیت‌های نهادی توسعه و برنامه‌پذیری کنشگران اصلی استان؛
- کاهش و پالایش شدت و کیفیت وابستگی فعالیت‌های اقتصادی به منابع طبیعی و اقلیمی؛
- ارتقای پایداری منابع طبیعی بویژه منابع آب و خاک؛
- کنترل و کاهش خطرپذیری پهنه‌های سکونت، فعالیت و ارتباطات در قبال مخاطرات طبیعی؛
- حفظ هویت و یکپارچگی اجتماعی و فرهنگی متنوع استان؛
- ارتقای ارتباط‌پذیری و تقویت نقش مفصلی استان در شبکه حمل و نقل فرامنطقه‌ای؛
- ارتقا و انتقال از توسعه فضایی کریدوری به توسعه فضایی پهنه‌ای؛
- ارتقای عدالت فضایی و بین قلمرویی در فرآیند توسعه استان؛
- ارتقاء سطح امنیت استان از طریق بکارگیری الزامات دفاعی، امنیتی، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در برنامه‌های توسعه‌ای استان

۲-۲- نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای

نقش استان در تقسیم کار ملی

کشاورزی

- کانون اسب اصیل ترکمن در کشور
- کانون اصلاح نژاد دام در کشور
- تولید و تکمیل زنجیره ارزش نوغانداری
- تولید و تکمیل زنجیره ارزش گیاهان دارویی

صنعت و معدن

- توسعه معادن باریت، سیلیکات و بوکسیت در شهرستانهای راز و جرگلان، گرمه و جاجرم
- صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات شیمیایی و پتروشیمی در شهرستان بجنورد
- صنایع تبدیلی و تکمیلی ساخت آهن و فولاد اساسی و ذوب فلزات در شهرستان اسفراین
- صنایع تبدیلی و تکمیلی کانی‌های غیر فلزی و صنایع مرتبط با بوکسیت در شهرستانهای گرمه و جاجرم

حمل و نقل

- مفصل ارتباطی شرق به غرب کشور

امنیتی و پدافند غیرعامل

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- نقش کلیدی در تامین دفاع مرزی، امنیت ملی و پدافند غیر عامل

نقش استان در تقسیم کار منطقه‌ای

کشاورزی

- کشاورزی به صورت کشت فشرده در زیر منطقه میانی
- پرورش آبزیان عمدتاً در آبگیرهای طبیعی و منابع آبی موجود
- صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، غذایی و آشامیدنی
- دامپروری صنعتی و نیمه صنعتی

صنعت و معدن

- تولید مواد معدنی در بخش فلزات آهنی و غیر آهنی، مواد معدنی شیمیایی، سنگهای تزئینی و خاک های صنعتی.

بازرگانی

- امکان توسعه بازارچه های مرزی در موقعیت همسایگی ترکمنستان

گردشگری

- قابلیت های گردشگری مرز و عشایری
- برخورداری از امکانات و تاسیسات گردشگری طبیعی
- شهر بجنورد به عنوان مرکز ارائه خدمات گردشگری سلامت

خدمات برتر

- برخورداری از مراکز رشد علم و فناوری در شهرهای مستعد استان، با تاکید بر فناوری های نوین نظیر فناوری اطلاعات، بیوتکنولوژی و نانوتکنولوژی.
- شهر بجنورد به عنوان مرکز ارائه خدمات ممتاز در استان با تاکید بر خدمات بازرگانی، مالی، مشاوره‌ای، فنی و مهندسی

حمل و نقل

- مفصل ارتباطی شمال شرق به مرکز و شمال کشور

انرژی

- امکان گسترش انرژی های نو

- کمک به تامین انرژی برق منطقه شمال شرق کشور

امنیتی و پدافند غیرعامل

- نقش اساسی در دفاع و امنیت منطقه و تحقق اهداف پدافند غیرعامل و امنیت ملی.

۲-۳- چشم انداز توسعه استان

استان خراسان شمالی در افق ۱۴۱۰، منطقه‌ای است زیبا و صاحب منزلت که به اتکای دارایی‌های متنوع طبیعی، فرهنگی، موقعیت نسبی ویژه و بهره‌وری بالای متکی به فرهنگ توسعه‌مدار در کشاورزی و صنعت؛ از جوامع محلی و بنیان اقتصادی و نهادی متنوع و پویا برخوردار شده و در قالب مناسبات همگرایانه و همکارانه درون و بین استانی و ایفای نقش حلقه ارتباطی با استان‌های هم‌جوار و به‌ویژه بارگاه حضرت رضا^(ع) به توسعه‌یافتگی هم‌تراز متوسط کشور، با رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل، دست یافته است. ویژگی‌های چشم‌انداز استان به شرح زیر است:

- برخوردار از کشاورزی مکانیزه، بازارگرا و منزلت آفرین؛
- گردشگری طبیعی، فرهنگی و مذهبی؛
- ارتباط پذیری فرمانطقه‌ای؛
- نقش و کارکردهای صنعتی متنوع؛
- فعالیت‌های خدماتی مولد و پشتیبان زیست‌پذیری و همکاری‌های فرااستانی؛
- منابع طبیعی و محیط زیست عجین با نظام‌های زیست و فعالیت؛
- هویت منطقه‌ای و فرهنگی توسعه‌مدار و آینده‌گرا؛
- منزلت اجتماعی و سرمایه اجتماعی بالای بین‌گروهی و بین‌قلمرویی؛
- تنوع فرهنگی و قومی در جامعه منطقه‌ای و اجتماعات محلی استان؛
- ساختار متنوع اقتصادی؛
- اشتغال مولد، پایدار و با درآمدزایی بالا؛
- ظرفیت جذب بالای فناوری و خدمات نوین و دانش‌پایه؛
- توسعه اقتصادی مبتنی بر ترکیب هم‌افزای عوامل القایی و درونزا؛
- مدیریت مبتنی بر مشارکت و حضور ذیتفغان توسعه؛

- انسجام و ثبات ساختاری، رویه ای و محتوایی؛
- ساختار فضایی متعادل و توسعه یافتگی در سطح استان و شهرستان‌ها؛
- توسعه فضایی پهنه‌ای و یکپارچه؛
- شبکه شهری هم‌تراز و همکار؛
- مقصد گردشگری طبیعی فرهنگی در مقیاس‌های منطقه‌ای و ملی؛
- مفصل ارتباطی و عملکردی شمال شرق کشور (همکاری و هم‌افزایی)؛

۲-۴- مأموریت‌های توسعه استان

- دستیابی به شبکه مکانیزه کشاورزی و دامپروری گسترده در پهنه استان خراسان شمالی؛
- تامین بستر مناسب و موثر بر توسعه صنعت گردشگری فرهنگی - طبیعی عبوری و مقصدی؛
- بازشناسی سازمان مدیریت کلان اقتصادی با رویکرد اصلاح ساختار شغلی؛
- بازشناسی سازمان اداری و دیوانی با رویکرد باززنده سازی توان بهره‌وری نیروی کار استان؛
- تلاش در راستای بازپراکنش فضایی جمعیت و فعالیت بر پایه ساختارهای اقتصادی و خدماتی مولد توسعه؛
- تامین بستر مناسب و موثر بر توسعه صنعت گردشگری فرهنگی - طبیعی عبوری و مقصدی؛
- تلاش در راستای بازپراکنش فضایی جمعیت و فعالیت بر پایه ساختارهای اقتصادی و خدماتی مولد توسعه؛
- بسترسازی فرهنگی و اقتصادی توسعه زیرساخت‌های کارآفرینی؛
- سازماندهی مدیریتی فنی با هدف زمینه‌سازی و گسترش تولیدات علمی مقابله با مخاطرات طبیعی؛
- انطباق سازمان تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کلان بر پایه نظام جامع مدیریت بحران؛
- دستیابی به شبکه مکانیزه کشاورزی و دامپروری گسترده در پهنه استان خراسان شمالی؛
- بازشناسی سازمان مدیریت کلان اقتصادی با رویکرد اصلاح ساختار شغلی؛
- تلاش در راستای بازپراکنش فضایی جمعیت و فعالیت بر پایه ساختارهای اقتصادی و خدماتی مولد توسعه؛

۲-۵- راهبردهای پابرجای استان

- توسعه زیرساختی شبکه حمل و نقل؛
- تدوین چارچوب آموزشی توسعه گرایش‌های تخصصی فعالیت‌ها در استان؛

- دگرگونی ساختار فعالیت‌های صنعتی، توسعه‌ی صنایع از طریق ارتقای سطح فناوری تولید با اولویت صنایع تبدیلی و تکمیلی با تأکید بر افزایش سهم تولیدات دانش پایه؛
- ارتقای سطح فناوری، ارتقای بهره‌وری عوامل تولید بخش کشاورزی؛
- تنظیم فرایند توسعه استان بر پایه‌ی ملاحظات محیط زیستی به منظور ارتقای سطح پایداری توسعه از طریق اعمال مدیریت جامع زیست بومی مبتنی بر رویکرد مشارکتی؛
- به‌کارگیری و ارتقای ظرفیت‌ها و قابلیت‌های خدماتی و گردشگری استان در راستای ارتقای تعاملات فرهنگی؛
- نهادینه کردن رویکرد مدیریت عرضه و تقاضا و افزایش سطح آگاهی عمومی در مدیریت بهینه مصرف آب؛
- توسعه خدمات بازرگانی نوین و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز با تأکید بر تمرکز زدایی محوری؛
- تعادل بخشیدن به نظام استقرار جمعیت و فعالیت در پهنه استان، تراکم زدایی از محور مرکزی تقویت نقش شهرهای کوچک و متوسط مستعد؛
- تغییر ساختار و ایجاد زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی مدرن متناسب با نقش و عملکرد استان؛
- تأمین زیرساخت‌های لازم در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها به منظور جذب سرمایه گذاری؛

۲-۶- شکل‌بندی کلان نظام فضایی استان (تصویر چشم‌انداز توسعه استان)

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت و استقرار جمعیت

قلمروهای اولویت‌دار استقرار جمعیت

- پیرامون مسیرهای ارتباطی اصلی و نیز نواحی دارای مزیت برای توسعه سکونت (شهری و روستایی) و بیشتر در زیرمنطقه میانی

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش کشاورزی

- کل پهنه استان به ویژه در زیرمنطقه میانی و منطقه شمالی اراضی پایاب سدهای چندیر، سومبار و منطقه گلول و سرانی

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های صنعتی و معدنی

- زیرمنطقه جنوبی نیز با اولویت فعالیت‌های صنعتی با تأکید بر صنایع با نیاز آبی کم و مصرف بهینه آب

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش خدمات

گردشگری

- نواحی مستعد و دارای پتانسیل ها و عناصر ارزشمند طبیعی و تاریخی هر سه زیر منطقه شمالی، میانی و جنوبی

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت و استقرار جمعیت

محدودیت ها و ممنوعیت های ناشی از قوانین و مقررات (از جمله حرایم رودخانه ها، حرایم امنیتی-حفاظتی و...)

قلمروهای نامناسب و دارای محدودیت استقرار جمعیت

- پهنه های منابع طبیعی (مراتع و جنگل ها)
- پهنه هایی مناسب برای توسعه فعالیت های صنعتی، کشاورزی و گردشگری
- پهنه های حساس و دارای ارزش های محیط زیستی (پارک های ملی، پناه گاه های حیات وحش، مناطق حفاظت شده و مناطق شکار ممنوع) و آثار طبیعی ملی
- پهنه های در معرض خطرات طبیعی با شدت زیاد (زلزله خیزی، سیل خیزی و خشکسالی)

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت

قلمروهای دارای محدودیت توسعه فعالیت های کشاورزی، صنعتی و معدنی

- پهنه های حساس و دارای ارزش های محیط زیستی (پارک های ملی، پناه گاه های حیات وحش، مناطق حفاظت شده و مناطق شکار ممنوع)، آثار طبیعی ملی و نیز پهنه های در معرض خطرات طبیعی با شدت زیاد سیل خیزی و خشکسالی.

ماده ۳- سند اجرایی آمایش استان خراسان شمالی بشرح زیر است:

۳-۱- تخصص ها و اولویت های توسعه استان

اولویت های توسعه استان

- تخصص گرایی صنعتی و مکانیزاسیون کشاورزی
- تمرکز زدایی کارگاه های تولیدی و صنعتی و خدماتی بر پایه پتانسیل های موجود
- توسعه زیرساخت های حمل و نقل
- ارتقاء سطح دسترسی پذیری
- توسعه کارگاه های تولیدی و صنعتی و خدماتی بر پایه پتانسیل های موجود
- ایجاد زیرساخت ها و امکانات خدماتی جدید
- تمرکززدایی کارگاه های تولیدی و صنعتی و خدماتی بر پایه پتانسیل های موجود
- توسعه زیرساخت ها و امکانات خدماتی موجود

- ایجاد قطب‌های توسعه‌ای جدید

- توسعه قطب‌های صنعتی و خدماتی موجود وابسته به کشاورزی

- توسعه صنایع وابسته به کشاورزی

تخصص‌های اصلی زیرمناطق سه‌گانه برنامه‌ریزی استان

زیرمنطقه بوم‌گرای شمالی شامل شهرستان راز و جرگلان و قسمت شمالی شهرستان بجنورد و شیروان

- کشاورزی مبتنی بر فعالیت‌های باغداری، دام‌پروری و بهره‌برداری از پتانسیل‌های زنبورداری، کرم ابریشم و گیاهان دارویی

زیرمنطقه توسعه یابنده میانی شامل شهرستاهای مانه و سملقان، فاروج و بخش مرکزی شهرستانهای بجنورد و شیروان

- سطح کیفیت و زیرساخت‌های حمل‌ونقلی و ارتباطی برون‌گرا و تسهیل‌گر روابط فرامنطقه‌ای به همراه انتقال کامل‌تر به کشاورزی مکانیزه و بازارگرا

زیرمنطقه رشدیابنده جنوبی شامل شهرستان‌های اسفراین، جاجرم و گرمه

- زنجیره و خوشه‌های صنعتی مبتنی بر پتانسیل‌های معدنی و صنایع بزرگ موجود

تخصص‌های اصلی توسعه شهرستان‌ها

کشاورزی

- کشاورزی مکانیزه و بازارگرا در شهرستان‌های راز و جرگلان، مانه و سملقان، فاروج، بجنورد و شیروان.

- صنایع تبدیلی وابسته به دام‌داری و کشاورزی در شهرستان‌های راز و جرگلان، مانه و سملقان، بجنورد و شیروان.

- صنایع تبدیلی وابسته به خشکبار در شهرستان فاروج.

- صنایع تبدیلی و بسته‌بندی محصولات کشاورزی و دامپروری در شهرستان فاروج.

گردشگری

- زیرساخت‌های گردشگری اکوتوریستی و عبوری در شهرستان‌های راز و جرگلان، مانه و سملقان، فاروج، بجنورد، شیروان و اسفراین.

صنعت

- صنایع تبدیلی مرتبط با بوکسیت در شهرستان‌های جاجرم و گرمه.

- صنایع متوسط و کوچک فلزات اساسی در شهرستان‌های جاجرم، گرمه و اسفراین.
- صنایع تبدیلی وابسته به مواد شیمیایی در شهرستان‌های بجنورد و شیروان.

حمل و نقل

- زیرساخت‌های حمل و نقل در شهرستان‌های جاجرم، گرمه، بجنورد، شیروان، راز و جرگلان و اسفراین.

خدمات

- خدمات انبارداری، پخش و توزیع کالا شهرستان فاروج.

۲-۳- سیاست‌های سرزمینی توسعه بخش‌ها در استان

کشاورزی و دامپروری

- گسترش زمینه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاهی با هدف ارتقا سطح دانش شاغلین بخش کشاورزی و فعالیت‌های مرتبط.

- آموزش و ترویج روش‌های کشت مدرن با توجه به ساختار شغلی.

- اولویت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های کشاورزی مبتنی بر توان اکولوژیک زمین.

صنعت و معدن

- توسعه زیرساخت‌های اطلاعات مکانی و توصیفی توان‌های صنعتی - انسانی در سطح استان.

- گسترش زمینه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاهی مرتبط با صنایع تبدیلی و تکمیلی استان.

- سرمایه‌گذاری در زمینه رشد کمی و کیفی ماشین‌آلات صنعتی مدرن موجود در استان.

- بسترسازی مدیریتی و مالی - پولی مناسب با هدف جذب سرمایه‌گذاری‌های خصوصی در بخش صنعت تبدیلی.

- اختصاص بودجه به شهرستان‌های به منظور بازپراکنش فضایی مراکز صنعتی متناسب با توان‌های محیطی - انسانی موجود در سطح استان.

نظام سکونتگاهی

- شناسایی نوع زیرساخت‌های توسعه‌ای مورد نیاز در هر یک از شهرستان‌ها با توجه به عرصه‌های فعالیت غالب و توان‌های بالقوه و بالفعل آنها.

- سرمایه‌گذاری در زمینه تامین زیرساخت‌های توسعه‌ای متناسب با توان‌های اقتصادی-انسانی موجود در روستاهای مرکزی و شهرهای کوچک.

- ایجاد بستر مناسب منطقه‌ای (شهرستانی) با هدف جذب سرمایه‌های خصوصی در هر یک از بخش‌های اقتصادی توانمند منطقه (شهرستان).
- زمینه‌سازی مدیریتی، مالی و پولی با هدف گسترش کارگاه‌های تولیدی صنعتی و خدماتی در روستاها متناسب با ساختار شغلی مسلط.
- نگهداشت جمعیت در شهرهای کوچک و روستاهای مرزی از طریق توسعه فعالیت در این سکونتگاه‌ها.
- تقویت ارتباطات و پیوندهای اقتصادی-اجتماعی مناطق مرزی با مناطق داخلی کشور و مقابله با انزوا.
- توجه خاص به توسعه مبتنی بر منافع و شرایط محلی و بومی در مناطق مرزی.

حمل نقل

- توسعه ارتباطات هوایی و زمینی بین المللی با قابلیت ارائه خدمات فرودگاهی و ریلی.
- تسهیل ترانزیت هوایی و ریلی کالا.
- توسعه زیرساخت‌های پرسرعت جاده‌ای و ریلی.

بازرگانی

- گسترش زمینه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاهی مرتبط با خدمات بازرگانی (صادرات و واردات) با هدف بهره‌گیری از روش‌های نوین داد و ستد.
- تهیه بانک اطلاعاتی مرتبط با توان‌های موجود (بالقوه و بالفعل) و زیرساخت‌های مورد نیاز خدمات بازرگانی در شهرستان‌های استان.
- توسعه زمینه‌های بهره‌گیری از زیرساخت‌های نوین فناوری اطلاعات در گسترش ارائه خدمات بازرگانی.
- سرمایه‌گذاری اقتصادی در کریدورها و نقاط مرزی ملی و بین‌المللی.
- تدوین نظام اقدامات مدیریتی اجرایی با هدف تشویق سرمایه‌گذاری خصوصی در زمینه بازرگانی در شهرستان‌های پیرامونی.

استقرار بهینه جمعیت و فعالیت

- تهیه و تکمیل پایگاه اطلاعات مکانی توصیفی عرصه‌های فعالیت در سکونتگاه‌های کوچک با هدف شناسایی توان‌های محیطی-انسانی (در زمینه تولید و خدمات).

- توسعه مراکز آموزشی فنی و حرفه‌ای و کاربردی مرتبط با توان‌های تولیدی خدماتی بومی در سکونتگاه‌های کوچک متوسط استان.
- راه اندازی و توسعه مراکز کارآفرینی در سکونتگاه‌های متوسط استان (شهری و روستایی).
- برنامه‌ریزی رشد زیرساخت‌های کارگاهی صنعتی - خدماتی در سکونتگاه‌های کوچک و متوسط با تاکید بر توان‌های تولیدی و خدماتی بومی.
- تدوین نظام اقدامات مدیریتی در ارتباط با ارتقاء سطح تسهیلات بانکی - خدماتی دولتی به سرمایه‌گذاران خصوصی بومی مناطق محروم استان.

گردشگری

- تهیه و تکمیل زیرساخت اطلاعات مکانی و توصیفی ظرفیت‌ها و قابلیت‌های گردشگری بومی استان (بازشناسی فرهنگی).
- ارتقا سطح کمی و کیفی زیرساخت‌های کاربردی فناوری اطلاعات (سخت افزار و نرم افزار) در زمینه‌های گردشگری.
- توسعه مراکز آموزشی و رشته‌های علمی - فنی مرتبط با صنعت گردشگری بومی.
- اختصاص بودجه و زمینه سازی مدیریتی با هدف جذب سرمایه‌های خصوصی به منظور حفظ، احیا و توانمندسازی پهنه‌ها و مراکز گردشگری موجود استان.
- توسعه و اصلاح شبکه ارتباطی فرعی منتهی به جاذبه‌های گردشگری استان.

آموزشی

- ایجاد زیرساخت‌های اطلاعاتی و فن آوری آموزشی و پژوهشی در سطح استان.
- بهبود و ارتقا سطح ارتباطی مابین مراکز دانشگاهی و واحدهای صنعتی متوسط از نظر تبادل دانش.
- توسعه مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای متناسب با توان‌های تولیدی و پتانسیل‌های انسانی مناطق.
- سرمایه گذاری به منظور توسعه واحدهای کارآفرین و پارک‌های علم و فناوری در استان.

پایداری زیست محیطی

- ایجاد زیرساخت‌های اطلاعاتی و فن آوری آموزشی و پژوهشی در سطح استان.
- بهبود و ارتقا سطح ارتباطی مابین مراکز دانشگاهی و واحدهای صنعتی متوسط از نظر تبادل دانش.

- توسعه مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای متناسب با توان‌های تولیدی و پتانسیل‌های انسانی مناطق.
- سرمایه‌گذاری به منظور توسعه واحدهای کارآفرین و پارک‌های علم و فناوری در استان.
- ایجاد زیرساخت اطلاعاتی مکانی جامع از توان‌های منابع آبی موجود، کمبودها و الگوهای مصرف.
- سرمایه‌گذاری آموزشی با هدف ارتقا دانش و آگاهی عمومی و تقویت نقش مردم در استحصال و بهره‌برداری از منابع.
- تدوین برنامه جامع مقابله با خشکسالی، پیشگیری از سیلاب و بازچرخانی و استفاده از آب‌های غیر متعارف.
- ارتقا بهره‌وری و توجه به ارزش‌های اقتصادی و امنیتی و سیاسی آب در استحصال، عرضه، نگهداری و مصرف آب.

زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی

- تدوین زیرساخت اطلاعاتی مکانی و توصیفی از مجموع داده‌های مدیریتی و اجرایی سازمان‌ها، نهادها و ادارات استان.
- به روز رسانی پایگاه‌های داده و اطلاعات ملاک عمل مدیران در سطوح کلان و خرد تصمیم‌گیری.
- به روز رسانی زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری فناوری اطلاعات استان.

۳-۳- تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی

مناطق مستعد توسعه زیرساخت‌ها

- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) دسترسی به مسیرهای AHV^۰ و AHV^۸ بزرگراه‌های آسیایی در غرب و شرق استان.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) بزرگراه بجنورد - آبخانه - آزادشهر.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) بزرگراه بجنورد - اسفراین - سبزوار.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) محور اصلی گرمه - چمن‌بید.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) محور اصلی میامی - گرمه - اسفراین.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) محور اصلی راز - شیرین دره - بجنورد.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (جاده‌ای) محور اصلی حصار گرمخان - گیفان.

- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل محور غرب به شرق (جاده‌ای) محور اصلی اسفراین - بام - دوغایی (به سمت مشهد).
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل محور شرق به غرب استان (جاده‌ای) محور اصلی شیروان - اسفراین.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (ریلی) راه آهن یک خطه مشهد - بجنورد - گرگان.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (ریلی) راه آهن آنتن شیروان - بجنورد - اسفراین - جوین.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (ریلی) راه آهن ایستگاه بجنورد.
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل (هوایی) فرودگاه مرکز استان.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های فیبر نوری و دیتا.
- توسعه زیرساخت‌های تولید انرژی‌های برق حرارتی نیروگاه شیروان.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های پشتیبان حمل و نقل (راه‌وندی) پایانه بار بجنورد - شیروان.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های پشتیبان حمل و نقل (راه‌وندی) گمرگ بجنورد.
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های پشتیبان حمل و نقل (راه‌وندی) منطقه ویژه اقتصادی بجنورد.
- ایجاد زیرساخت انتقال آب از منطقه گلول و سرانی به منطقه میانی استان.

مناطق مستعد توسعه شهری و روستایی

- توسعه سکونتگاه‌های شهری میانی بزرگ (۵۰۰-۲۵۰ هزار نفر جمعیت) بجنورد.
- توسعه سکونتگاه‌های مناطق شهری میانی (۲۵۰-۵۰ هزار نفر جمعیت) شیروان، اسفراین و آشخانه.
- توسعه سکونتگاه‌های مناطق شهری کوچک (۵۰-۲۵ هزار نفر جمعیت) جاجرم، فاروج، راز، گرمه.
- توسعه سکونتگاه‌های مناطق شهری (کمتر از ۱۰ هزار نفر) چناران، صفی‌آباد، حصار گرمخان، سنخواست، شوقان، ایور، درق، قاضی، پیش‌قلعه، آوا، لوجلی، قوشخانه، زیارت، تیتکانلو، غلامان و یکه سعود.
- ایجاد و توسعه مناطق شهری و روستایی (کمتر از ۱۰ هزار نفر)، رویین، حسین‌آباد، مایوان.

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های کشاورزی

- هرگونه گسترش اراضی کشاورزی مشتمل بر توسعه اراضی زراعی و توسعه باغات در اراضی شیبدار، منوط به جایگزینی با کشت سنتی دارای منابع آب مجاز و فعال (در حال بهره‌برداری) در سقف آب قابل برنامه‌ریزی ابلاغی استان برای مصارف کشاورزی می‌باشد.

- توسعه کشت گلخانه‌ای در زیرمنطقه شمالی در حوزه سدهای چندیر و سومبارو سدهای گلول و سرانی (شهرستانهای راز و جرگلان و شیروان)
- ایجاد شهرک کشاورزی و دامپروری در زیارت و غلامان.
- توسعه فعالیت‌های باغداری و دامپروری در زیرمنطقه شمالی (شهرستان راز و جرگلان و بخش‌های شمالی شهرستان بجنورد و شیروان).
- توسعه فعالیت‌های زنبورداری، کرم ابریشم و گیاهان دارویی در زیرمنطقه شمالی (شهرستان راز و جرگلان و بخش‌های شمالی شهرستان بجنورد، شیروان و اسفراین).
- توسعه شهرک‌های تخصصی کشاورزی، خدمات حرفه‌ای و تخصصی تولیدکنندگان کشاورزی در زیر منطقه میانی (شهرستان مانه و سملقان، بخش‌های مرکزی بجنورد و شیروان).

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های صنعتی و معدنی

- توسعه صنایع فلزات اساسی (آلومینا) و صنایع کانی‌های فلزی (بوکسیت) در شهرستان جاجرم.
- ساماندهی زنجیره‌های تامین فولاد در شهرستان اسفراین (با رعایت ملاحظات آبی و تاکید بر شیوه‌های نوین کم آب بر)
- تکمیل زنجیره صنایع فلزات اساسی (فولاد) در شهرستان اسفراین.
- ایجاد و توسعه صنایع غذایی در ناحیه‌های صنعتی زیارت، پیش‌قلعه، غلامان.
- توسعه صنایع غذایی در شهرستان شیروان و اسفراین.

مناطق مستعد توسعه خدمات و بازرگانی

- توسعه منطقه ویژه اقتصادی بجنورد.
- توسعه مراکز خدمات اداری، سیاسی و انتظامی ملی و منطقه‌ای در شهر بجنورد.
- توسعه مراکز خدمات بهداشتی و درمانی بیمارستان فرا استانی و منطقه‌ای در شهر بجنورد و استانی در شهرهای شیروان، اسفراین، آشخانه و جاجرم و بیمارستان ناحیه‌ای در شهرستان‌های راز و فاروج.
- توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی فرا استانی در شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین و ناحیه‌ای در بجنورد، شیروان، اسفراین، آشخانه، راز، غلامان، فاروج و تیتکانلو.

- توسعه مراکز خدمات ورزشی استادیوم ورزشی و مرکز بازی های بومی فرااستانی در شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین، آشخانه و سالن سرپوشیده ناحیه ای در شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین، آشخانه، جاجرم، گرمه، راز، فاروج.
- توسعه مراکز خدمات آموزش عالی فرا استانی در شهرهای بجنورد و استانی در شهرهای آشخانه، جاجرم، گرمه، راز و فاروج.
- توسعه آموزش و پرورش در مناطق شمالی استانی (شهرستانهای راز و جرگلان)
- توسعه مراکز خدمات تحقیق و توسعه فرا استانی در شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین، آشخانه و استانی جاجرم و گرمه.
- توسعه مراکز خدمات مالی و حرفه ای فرا استانی و استانی در شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین - استانی و ناحیه ای در شهرهای آشخانه، جاجرم و گرمه و ناحیه ای در شهرهای راز، فاروج.

مناطق مستعد توسعه فعالیت های گردشگری

- گردشگری تاریخی و فرهنگی در شهرستان های بجنورد، اسفراین، جاجرم و شیروان.
- گردشگری طبیعی (بوم گردی) در شهرستان های بجنورد، اسفراین، جاجرم، شیروان و مانه و سملقان شامل چشمه های بش قارداش و بابامان، غارهای پوستین دوز، سلیمان، انوشیروان، گنج کوه، بیدک، سیدصادق، عبادتگاه، کافرقلعه، کنه گرم، دستکند هنانه، آرمادلو، بیجت (معصوم)، پرقیستان، ییلاق های زوارم، گلپان، اوغاز، گلیل و مناطق نمونه گردشگری زوارم، روین، اسپیدان، خسرویه، درکش، قلعه زو، آب گرم ایوب پیامبر (ص).
- گردشگری عشایری کرمانج (در زیرمنطقه شمالی) و ترکمن (در راز و جرگلان و شیروان)
- گردشگری سلامت و توریسم درمانی در شهرستان بجنورد

الگوی استقرار و نظام سلسله مراتبی مراکز سکونتگاهی

سلسله مراتب نظام سکونتگاه های شهری

- سطح اول شهر بجنورد.
- سطح دوم مناطق شهری شیروان، اسفراین و آشخانه.
- سطح سوم مناطق شهری جاجرم، فاروج، راز، گرمه.

- سطح چهارم مناطق شهری چناران، صفی آباد، حصار گرمخان، سنخواست، شوقان، ایور، درق، قاضی، پیش قلعه، آوا، لوجلی، قوشخانه، زیارت، تیتکانلو، یکه سعود و مناطق شهری و روستایی غلامان، رویین، حسین آباد، مایوان.

سلسله مراتب نظام سکونتگاه‌های روستایی

- سطح یک ۸ منظومه‌های روستایی.
- سطح دو ۴۱ مجموعه‌های روستایی.
- سطح سه ۱۳۴ حوزه‌های روستایی.
- ۸ آبادی مستقل.

الگوی توزیع خدمات اجتماعی در سطح مناطق

خدمات درمانی

- ایجاد بیمارستان منطقه‌ای (استانی) در آشنخانه - جاجرم.
- ایجاد بیمارستان ناحیه‌ای در راز - غلامان و فاروج.

خدمات فرهنگی و ورزشی

- توسعه استانی خدمات فرهنگی و اجتماعی (شامل فرهنگسرا و...) بجنورد - شیروان - اسفراین.
- توسعه ناحیه‌ای خدمات فرهنگی و اجتماعی بجنورد - شیروان - اسفراین - آشنخانه، جاجرم - گرمه، فاروج - تیتکانلو.

- ایجاد ناحیه‌ای خدمات فرهنگی و اجتماعی راز - غلامان.

- توسعه استادیوم ورزشی (فرااستانی) بجنورد - شیروان - اسفراین - آشنخانه.

- توسعه مرکز بازی‌های بومی (فرااستانی) بجنورد - شیروان - اسفراین - آشنخانه.

- توسعه سالن سرپوشیده ورزشی ناحیه‌ای بجنورد - شیروان - اسفراین - آشنخانه و جاجرم - گرمه.

- ایجاد سالن سرپوشیده ورزشی ناحیه‌ای راز و فاروج - تیتکانلو.

خدمات آموزش عالی

- توسعه مراکز آموزش عالی استانی در راز و جرجان و فاروج.

سازمان فضایی شبکه‌های اصلی زیربنایی

حمل و نقل زمینی

- بزرگراه بجنورد - شیروان - فاروج - مشهد، بجنورد - آشخانه - آزادشهر، بجنورد - اسفراین، آشخانه - مراوه تپه - نوکنده.

- محور اصلی اسفراین - سیزوار، اصلی بجنورد - شوقان - چمن بید، گرمه - چمن بید، میامی - گرمه - اسفراین، شیروان - قوشخانه - رباط، آشخانه - پیش قلعه - راز، حصار گرمخان - گیفان، آشخانه - مراوه تپه - نوکنده، اسفراین - بام - دوغایی (به سمت مشهد)، بام - فاروج، شیروان - اسفراین، لوجلی - باجگیران، راز - غلامان - گیفان - رباط، راز - یکه سعود - بچه دره.

حمل و نقل ریلی

- راه آهن یک خطه مشهد - بجنورد - گرگان، آنتن شیروان - بجنورد - اسفراین - جوین.

حمل و نقل هوایی

- توسعه فرودگاه مرکز استان.

ماده ۴- برنامه های اجرایی آمایش استان خراسان شمالی به قرار زیر است:

صنعت و معدن

- برنامه ایجاد، توسعه، تجهیز و تکمیل زیرساخت ها، فضاها و تسهیلات مرتبط با صنایع.
- برنامه ارتقای بهره وری صنایع (مصرف بهینه آب و...).
- برنامه توسعه و گسترش خدمات پشتیبان تولید صنعتی و معدنی.
- برنامه ارتقای بهره وری معادن (شناسایی قابلیت های معدنی جدید، جذب فناوری های نوین و...).
- برنامه حفاظت و صیانت از محیط زیست و کاهش آلودگی ها منتج از فعالیت های صنعتی و معدنی.
- اجرای طرح بازسازی و نوسازی بنگاه های صنعتی و صنوف تولیدی.

کشاورزی و امنیت غذایی

- برنامه بهبود بهره وری آب و اصلاح الگوی کشت.
- برنامه توسعه پرورش دام و طیور.
- توسعه پرورش زنبورداری.
- توسعه کشت گلخانه ای.
- صادرات محصولات کشاورزی.

- برنامه افزایش محصولات باغی و زراعی با تاکید بر محصولات دارای مزیت استان.
- برنامه توسعه کشت و صنعت.
- برنامه تولید محصولات فناورانه و توسعه فعالیت‌های کشاورزی دانش بنیان.
- برنامه توسعه کشت و فرآوری گیاهان دارویی.
- برنامه حمایت از پرورش اسب اصیل ترکمن

آب

- برنامه تأمین آب از منابع متعارف و نامتعارف
- برنامه ارائه خدمات آب شرب و بهداشتی شهری و روستایی
- ارتقاء بهره‌وری آب در بخش‌های مختلف.

محیط زیست و منابع طبیعی

- برنامه حفاظت و بهره برداری پایدار از زیست بوم‌های خشکی.
- برنامه احیاء و صیانت پایدار از مراتع و جنگلها.
- برنامه مدیریت و یازیافت پسماند.
- برنامه آبخیزداری و آبخوانداری.
- برنامه حفاظت خاک؛

انرژی

- برنامه توسعه انرژی‌های نوین و تجدیدپذیر.

دفاعی، امنیتی و پدافند غیر عامل

- برنامه ایجاد، توسعه، تکمیل و تجهیز زیرساخت‌ها، امکانات و تسهیلات مرتبط با مدیریت بحران.
- برنامه هدایت، راهبری، شناسایی، پیش، مصون‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌ها و کانون‌های جمعیت و فعالیت (از طریق رعایت اصول، الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیر عامل).
- برنامه جامع پدافند غیر عامل و مدیریت بحران.
- برنامه توسعه زیرساخت‌های لازم مدیریت بحران (متناسب با نقش استان در پشتیبانی از استان‌های مجاور در مواقع بحران).
- برنامه خروج تدریجی مراکز خطرناک غیر شهری از نقاط مسکونی.

- برنامه اشراف، صیانت، مقابله، تحلیل و بررسی، معماری و مهندسی و هم‌افزایی اطلاعاتی و امنیتی در مسائل و اهداف راهبردی وزارت اطلاعات در محیط امنیت ملی.
- برنامه ارتقاء امنیت پایدار، فراگیر و هوشمند مناطق مرزی مبتنی بر نقش مردم و فناوری اطلاعات و صیانت از توسعه و کارکردهای سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی قانونی در مرزها.

حمل و نقل

- برنامه توسعه خدمات لجستیکی حمل و نقل.
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل جاده‌ای.
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل ریلی.
- برنامه سیاست‌گذاری توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل و تهیه برنامه‌های حمل و نقل
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل هوایی

سکونتگاهی

- توزیع فضایی جمعیت.
- برنامه ساماندهی کالبدی - فضایی سکونتگاه‌ها (شهری و روستایی).
- برنامه سیاست‌گذاری زیرساختی و خدماتی در خصوص سکونتگاه‌های شهری و روستایی.

فرهنگ و هنر

- برنامه توسعه زیرساخت‌ها و تجهیز فضاهای فرهنگی - هنری.
- برنامه توسعه تولیدات و خدمات فرهنگی.

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- برنامه توسعه زیرساخت‌ها و تأسیسات و خدمات مرتبط با گردشگری.
- برنامه توسعه گردشگری طبیعی.
- برنامه توسعه گردشگری تاریخی/فرهنگی/مذهبی/سلامت
- برنامه توسعه گردشگری روستایی و عشایری.
- برنامه حمایت از تولید و صادرات صنایع دستی.

- برنامه حفظ و احیاء آثار تاریخی.
- برنامه حفظ و احیاء آثار طبیعی.

سرمایه اجتماعی

- برنامه کنترل آسیب‌های اجتماعی.
- برنامه توسعه منابع انسانی و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر.
- برنامه توسعه و ساماندهی اشتغال.

آموزش، علم و فناوری

- برنامه ایجاد، توسعه و تجهیز زیرساخت‌های پارک علم و فناوری، ایستگاه‌های تحقیقاتی و مراکز رشد.
- برنامه توسعه و ساماندهی زیرساخت‌های آموزش و پرورش.
- برنامه ساماندهی مراکز و موسسات آموزش عالی.

ارتباطات و فناوری اطلاعات

- توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات.

بهداشت و درمان

- برنامه توسعه زیرساخت‌های بهداشتی درمانی.

توریت بدنی

- برنامه توسعه خدمات و تجهیز فضاهای ورزشی.

اقتصاد و سرمایه‌گذاری

- برنامه تسهیل و جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و جلب مشارکت‌ها.
- برنامه توسعه کارآفرینی.
- برنامه بهبود فضای کسب و کار.
- برنامه توسعه زیرساخت‌های صادراتی
- برنامه تسهیل تجارت با تاکید بر بازارچه‌های مرزی

ماده ۵- تمامی دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی مکلف به رعایت مفاد این سند می‌باشند.

ماده ۶- کلیه فعالیت‌های تعریف شده در بخش‌های مختلف این سند باید به گونه‌ای باشد که مجموع نیازها و مصارف آبی آنها محدود به سقف آب قابل برنامه‌ریزی استان در چارچوب پانزدهمین مصوبه شورای عالی آب

در حوضه‌های آبریز درجه ۲- که توسط وزارت نیرو ابلاغ می‌گردد- باشد. وزارت نیرو مکلف است آب قابل برنامه‌ریزی به‌هنگام شده را در دوره‌های زمانی ۵ ساله بازنگری و به تفکیک بخش‌های مختلف مصرف و حوضه‌های آبریز درجه ۲، به استان‌ها ابلاغ نماید.

ماده ۷- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است، گزارش عملکرد سالانه تحقق این سند را در پایان هر سال به دبیرخانه ارسال نموده و دبیرخانه نیز گزارشی از میزان تحقق پذیری اسناد آمایش همه استان‌ها را به شورای عالی ارائه می‌دهد.

ماده ۸- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است تمهیدات لازم به منظور تحقق‌پذیری سند و هم‌چنین مطالعات آمایش استان در سطح استان را فراهم آورد.

ماده ۹- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است به منظور تحقق عملیاتی سند؛ پیوند بین این سند با مطالعات آتی در سطح استان و برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت از جمله بودجه سنواتی در استان را با تعامل و همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور برقرار نماید.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است حداکثر ظرف مدت یکسال، سند آمایش استان را بر اساس سند ملی آمایش سرزمین بازنگری، بروزرسانی و اسناد مربوطه را به دبیرخانه ارسال نماید.